

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Holmestrand kommune
Serviceboks C
3081 HOLMESTRAND

Bodo Havelberg

Vår dato: 09.05.2017
Vår ref.: 201603829-10
Arkiv: 312
Deres dato: 24.04.2017
Deres ref.:

Saksbehandler:
Stein Wisthus Johansen

Holmestrand kommune - Forlenget tillatelse til midlertidig nedtapping av dam Store Basseng i Holmestrand kommune

Vi viser til deres søknad av 24.04.2017 om forlengelse av tidligere gitte tillatelse til midlertidig nedtapping av dam Store Basseng i Holmestrand.

Bakgrunn

Holmestrand kommune søkte NVE i brev av 04.07.2016 om tillatelse til midlertidig å kunne tappe ned dam Store Basseng i Holmestrand i forbindelse med nødvendige rehabiliteringsarbeider på dammen. NVE hadde kontakt med lokale myndigheter og sendte søknaden på begrenset høring til Holmestrand kommune og fylkesmannen i Vestfold. Gjennom denne prosessen mottok NVE også kommentarer fra Landbrukskontoret Hof, Holmestrand og Re, samt synspunkter fra Holmestrand fugleforening. På bakgrunn av informasjonen som forelå om tiltaket, gav NVE følgende tillatelse i brev av 12.08.2016:

«NVE gir tillatelse til at Holmestrand kommune kan tappe ned dam Store Basseng inntil 3,75 meter under etablert HRV ved kote 53,75 i perioden 15. august – 31. november 2016. Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8. Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Stabiliteten av massene rundt bassenget må vurderes før nedtappingen starter.
- Alle vannførings- og vannstandsendringer skal skje med myke overganger.
- Det må lages en plan for å sikre akvatisk biologisk mangfold i anleggsperioden ved at ikke hele bunnarealet i dammen blir tørrlagt.
- Perioden med senkning av dammen må gjøres så kort som mulig. Oppfylling til normal vannstand skal skje så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.
- Nedtappingen skal kunngjøres én gang lokalt i god tid før nedtappingen starter.
- Det forutsettes at de tekniske planer for rehabiliteringen av dammen godkjent av NVE (ref NVE 200706711-49) blir fulgt.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

- *NVE forutsetter at Holmestrand kommune har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.»*

Den 18.10.2016 søkte Holmestrand kommune om en forlengelse av perioden med midlertidig nedtapping med begrunnelse i at anleggsarbeidene kom senere i gang enn opprinnelig planlagt og at det hadde kommet til flere forhold knyttet opp mot vann- og avløpsledninger i området som ville gjøre arbeidene mer kompliserte og tidkrevende. NVE gav følgende tillatelse i brev av 28.10.2016 på de samme vilkår som tidligere:

«NVE gir tillatelse til at Holmestrand kommune kan tappe ned dam Store Basseng inntil 3,75 meter under etablert HRV ved kote 53,75 i perioden 15. oktober 2016 – 15. april 2017. Det gis tillatelse til å kunne tørlegge dypålen i dammen dersom det blir nødvendig i forhold til utskifting/reparasjon av eksisterende spillvannsrør innenfor den samme perioden.»

Om søknaden

NVE har mottatt følgende søknad fra Holmestrand kommune datert 24.04.2017:

«Viser til tillatelse til midlertidig nedtapping av dam Store Basseng i Holmestrand kommune. Deres ref. 201603829-6 arkiv 312 og søker med dette forlengelse av omsøkt periode.

Begrunnelse/nye forhold for søknad ut over tillatelse av 12.08.2016 og søknad av 04.07.2016, og 18.10.2016.

Anleggsarbeidene med mur og betongdammen er ferdig utført, men det er avdekket uklarheter omkring etablering av en overvannsledning som er ført inn i magasinet. NVE har av sikkerhetsmessige årsaker ikke tillat oppfylld av magasinet, viser til NVE-brev dat. 02.03.2017, ref 200706711-83, arkiv 432.

Holmestrand kommune har engasjert Sweco Norge AS, med K. Tjugen for å følge opp de fagtekniske forholdene omkring overvannsledningen. Informasjon og grunnlag vedrørende overvannsledningen er innhentet disse dager. Det er per i dag uklart omkring omfanget av de tiltak som må gjøres, dette vil bli avklart i dialog med NVE så fort som mulig. Det søkes derfor om forlengelse av tillatelse i 3 mnd, dvs. til 15. juli 2017.»

Høring

NVE har ikke funnet grunn til å sende søknaden på høring da det i dette tilfellet er snakk om nødvendig nedtapping som følge av et pålegg fra NVE med bakgrunn i damsikkerhetsforskriften § 9-2 og bruk av hjemmel i vannressursloven § 40.

NVEs vurdering

I søknaden fremgår det at anleggsarbeidene med mur og betongdammen er ferdig utført. Det var disse arbeidene som utløste behovet for den opprinnelige søknaden om å få senke vannstanden i dam Store Basseng 3,75 m under HRV. Av vilkårene som fulgte tillatelsen til senkning, fremgikk det at vannstanden skulle opp på normalt nivå, dvs. nær HRV, så snart anleggsarbeidene var ferdig. Som en følge av at det samtidig med anleggsarbeidene på mur og betongdammen også har vært utført arbeid med ny overvannsledning gjennom fyllingsdamsdelen av dam Store Basseng og inn i magasinet, har det oppstått uklarheter omkring etableringen og valgte tekniske løsning for overvannsledningen. Dette har medført et pålegg fra NVE (NVE 200706711-83), som bl. a. går ut på at dammen ikke kan fylles opp nå. Før dammen tillates å fylles opp må løsningen med overvannsledningen vurderes av en NVE-godkjent fagansvarlig. Det må utarbeides en teknisk plan for å rette opp feilen som er gjort ved rørleggingen

gjennom dammen. Denne planen skal sendes til NVE for behandling i forhold til damsikkerhetsforskriftens krav. NVE må godkjenne planen før den kommer til utførelse. Denne prosessen vil ta noe tid. Kommunen søker derfor om en forlengelse av perioden med nedtappet magasin med 3 mnd fra 15. april til 15. juli 2017.

Pålegget fra NVE er gitt i medhold av mulig brudd på bestemmelsene om sikkerhet ved vassdragsanlegg (damsikkerhetsforskriften) ved legging av rør gjennom fyllingsdamdelen av dam Store Basseng. Som hjemmel for å nekte oppfylling av magasinet er brukt vannressursloven § 40 (tiltak i alvorlige faresituasjoner) første ledd første punktum. På denne bakgrunn må det gis tillatelse til å holde vannstanden i magasinet nede av sikkerhetsmessige årsaker.

I søknaden til kommunen står det ingen ting om nødvendig vannstands nivå i forhold til tilstrekkelig sikkerhet. Det søkes om en forlengelse av tidligere gitt tillatelse som var omfattende i den forstand at den tillot en senkning 3,75 m under HRV og i tillegg kunne dypålen i magasinet tørrlegges for en kortere periode. I pålegget fra NVE står det at «*Derfor tillates det ikke å la vannstanden stige over nivået der det er gravd ut for røret...*». NVE har kontaktet kommunen for å få nærmere opplysninger om nivåer og kotehøyder i forbindelse med byggeprosjektet. Det opplyses om at i forhold til HRV 53,75 er damkronen på kote 55,30, overløpet på kote 54,50 og bunnen av det nylagte overvannsrøret på kote 52,73. Bunnen av overvannsrøret ligger da bare ca 1 m under HRV. Hvor mye dypere det er gravd i fyllingsdammen der røret er plassert, er det ikke gitt opplysninger om. På bilder i en Sweco-rapport fra 01.03.2017 er det tydelig at det er gravd dypere enn HRV-1m på yttersiden av dammen. Fra vannsiden av dammen finnes det ikke tilsvarende bilder. Det er derfor vanskelig å gjøre en nøyaktig vurdering av hvor lavt magasinet må ligge for at sikkerheten er ivaretatt på en forsvarlig måte i forhold til gravearbeidene rundt overvannsrøret.

I forhold til sikkerhet er det også mulig risiko for at flomvann skal kunne begynne å grave i området der den nye rørgjennomføringen er lagt. Det er derfor viktig at det er en buffer i magasinet som tar høyde for regnflommer i tiden fremover. Denne bufferen kommer da i tillegg til det laveste kotenivået som er nødvendig for at vannstanden ikke skal overstige nivået for gravearbeidet for rørgjennomføringen.

NVE vurderte miljøkonsekvensene av tiltaket til å være små i forbindelse med behandlingen av den første søknaden. De antatt største konsekvenser i forhold til biologisk mangfold var mulig konflikt med fugler som bruker dammen som hekkeplass og dammens potensial som tilholdssted for salamander. Gjennom høringen ble det derfor anbefalt at nedtappingen kunne skje i perioden oktober – mars for å unngå hekkeperioden for fugler tidligere observert i området og at en eventuell forekomst av storsalamander ikke ville bli påvirket. Det ble da gitt tillatelse til å senke vannstanden med 3,75 m over en periode på 3,5 måneder (15. august – 31. november). Hekkeperioden for fugl ble på denne måten unngått. I forhold til salamander ble det gitt vilkår om at det måtte lages en plan for å sikre akvatisk biologisk mangfold i anleggsperioden ved at ikke hele bunnarealet i dammen ble tørrlagt. Ved forlengelsen av tillatelsen til nedtapping frem til 15. april, mente NVE at man fortsatt var innenfor tidsperioden for å skjerme hekkeperioden for fugl og at en eventuell forekomst av salamander var ivaretatt i og med at nedtappingen startet først i oktober.

Når det nå søkes om en forlengelse av nedtappings-perioden etter 15. april, går man inn i en tid hvor behovet for å ha et vannspeil i magasinet er mer viktig både for fugl, salamander og annet biologisk mangfold knyttet til vann. NVE mener derfor det er viktig at man forsøker å holde et så høyt vannspeil som mulig uten at det går ut over sikkerheten som NVEs pålegg skal ivareta.

I denne saken er det flere hensyn som skal ivaretas. Sikkerhet i forhold til mulig brudd på bestemmelser i damsikkerhetsforskriften kommer først. Deretter kommer ønsket om å ivareta biologisk mangfold knyttet til vannforekomsten som dam Store Basseng utgjør. NVE mener derfor det er nødvendig å gi

tillatelse til at magasinet kan tappes så langt ned som nødvendig for å ivareta sikkerheten, men ikke lavere enn HRV – 3,75 meter. Det er samtidig viktig at det gjøres en vurdering av om nedtappingen kan begrenses for å ivareta miljøverdier uten at dette går på bekostning av sikkerheten.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Holmestrand kommune kan tappe ned dam Store Basseng inntil 3,75 meter under HRV fra dags dato til 15. juli 2017.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Nødvendig vannstands nivå i magasinet mellom kote HRV-1 meter og HRV-3,75 meter, må vurderes ut fra hva som er sikkerhetsmessig forsvarlig i forhold til de foretatte gravearbeider i forbindelse med overvannsledningen og nødvendig buffer i forhold til regnflommer som kan medføre graving i ustabile masser.
- Nødvendig vannstands nivå må ivareta et vannspeil i dammen som sikrer overlevelse av akvatisk biologisk mangfold.
- Alle vannførings- og vannstands endringer skal skje med myke overganger.
- Perioden med senkning av dammen må gjøres så kort som mulig. Oppfylling til «normal vannstand» skal skje så raskt som mulig etter at teknisk plan for retting er godkjent av NVE Damtilsynet med de vannstander som der er godkjent.
- Nedtappingen skal kunngjøres én gang lokalt i god tid før nedtappingen starter.
- Det forutsettes at de tekniske planer for rehabiliteringen av dammen godkjent av NVE (ref NVE 200706711-49) blir fulgt.
- NVE forutsetter at Holmestrand kommune har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby

Carsten Stig Jensen

avdelingsdirektør

seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Kopi til:

Løvenskiold-Fossum Kraft AS v/Tor Arne Folseraas
Sweco Norge AS v/Knut Tjugen